

Alavat niitetyt niityt

Slåtterängar i låglandet

Koodi: 6510

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

BOR suojelutaso epäsuotuisa huono, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Alaviin niitettyihin niittyihin sisältyvät lähinnä tuoret ja toisinaan myös kuivahkot pienruohoniityt, joiden kasvillisuus on muovautunut. Luontotyyppi sisältää edelleen niitettävät lannoittamattomat tai vähän lannoitetut niityt sekä umpeenkasvavat alueet, joilla on vielä säilynyt edustavaa kasvillisuutta, kunhan niittohoito on taustalla. Pienruohoniittyjen ominaispiirteet ovat yleensä paremmin kehittyneet luontotyyppiin kuuluvilla niitetyillä niityillä kuin laidunniityillä, joskin hoito on saattanut muuttua jossain vaiheessa laidunnukseksi. Selviä valtalajeja ei yleensä ole, mutta tyypillistä on kuitenkin pienruohojen runsaus.

Niitetyille pienruohoniityille ominaisia lajeja ovat muun muassa päivänkakkara, metsäapila, nurmitatar, nurmirölli, kissankello, poimulehdet ja punanata. Voimakkaasti taantuneita, mutta aiemmin tavallisia lajeja ovat muun muassa kekotatkerö, ahokirkiruoho sekä keto- ja ahonoidanlukko.

Alavien niitettyjen niittyjen edustavuuden kannalta keskeisiä piirteitä ovat avoimuus, matala ja monilajinen kasvillisuus, pienruohojen runsaus sekä typensuosijakasvien niukkuus.

Levinneisyys

Luontotyyppiä esiintyy harvinaisena ja pienialaisena eri puolilla Suomea, eniten Etelä-Suomen sisämaassa. Esimerkkinä edustavasta kohteesta on Someron Rekijoenvarsi, jossa tosin valtaosaa alueista hoidetaan nykyisin laiduntamalla.

Nykytila ja uhkatekijät

Luontotyyppi oli aiemmin yleinen, mutta nyt se on voimakkaasti harvinaistunut. Yleensä alueet on otettu laidunnukseen tai niiden hoito on kokonaan loppunut. Hoidon loppuessa kasvillisuuden korkeus kasvaa, pensoittuminen lisääntyy ja umpeenkasvun edetessä lajisto muuttuu ja lajimäärä vähenee. Lopulta alueet metsittyvät. Suurin uhka onkin umpeenkasvu niiton loputtua ja muita uhkatekijöitä ovat rehevöityminen, metsittäminen, vieraslajien leviäminen ja pellonraivaus.

Kuva: Juha Pykälä